

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/486/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713211105
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5713211105.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Ing. C. C., bytom G., Ul. R. XXXX/X, proti odporcom: v rade 1/ Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov Fatra Vrútky 22-44, zastúpenému JUDr. Jozefom Pliešovským, advokátom, so sídlom G., Ul. L.. X, v rade 2/ Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor, so sídlom Martin, Ul. Bottova č. 23, v konaní o určenie neplatnosti zmluvy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 7C/172/2013-106 zo dňa 30.07.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd vyslovil, že návrh navrhovateľa zamietá s tým, že navrhovateľ je povinný uhradiť na účet právneho zástupcu odporcu v rade 1/ trovy konania vo výške 337,36 eur. Nárok navrhovateľa posudzoval podľa § 22 ods. 1, 2, § 24 ods. 1, § 25, § 104 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka.

Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných zákonných ustanovení. Konštatoval, že je pravdou, že splnomocnenie pre predsedu vtedy záhradkárskej osady Háj I Vrútky, teraz Základnej organizácie slovenského zväzu záhradkárov Fatra Vrútky 22-44 na podpísanie zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov Štátnymi majetkami, n.p. udelil podpredseda Ing. M. M. a nie tajomníčka Y. L., avšak podľa názoru okresného súdu táto skutočnosť nespôsobuje neplatnosť zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov zo dňa 02.06.1981 v nadväznosti na ust. § 104 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka, nakoľko tento úkon Ing. M. okresný súd posudzoval v celom komplexe vtedy platných predpisov a výkladov uvedených aj v § 25 Hospodárskeho zákonníka. Podpis predsedu Ing. Vašku a splnomocnenie na podpísanie zmluvy od Ing. M., ktoré bolo podľa odporcu v rade 1/ pripojené k zmluve, čo navrhovateľ nevyvrátil, akceptovali aj príslušné orgány, ktoré sa k zmluve vyjadrovali (Slovenský ovocinársky a záhradkársky zväz - okresný výbor Martin, Okresná poľnohospodárska správa Martin a Okresný národný výbor Martin - odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva). Z uvedeného okresný súd vyvodil, že predmetný úkon - splnomocnenie na podpísanie zmluvy Ing. M. pre Ing. Vašku a následný podpis zmluvy Ing. Vaškom bol v súlade so záujmom spoločnosti, a to aj vzhľadom na to, že vyše 30 rokov ju nikto nespochybnil a pozemky uvedené v zmluve odporcu v rade 1/ nerušene užíval. Podľa názoru okresného súdu žiaden právny predpis nevyklučuje, aby oprávnená osoba nemohla splnomocniť inú osobu na konkrétny úkon, v tomto prípade na podpis zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov. Ani neuvedenie funkcie pri podpise nespôsobuje neplatnosť právneho úkonu. Okresný súd dospel k záveru, že v čase uzavretia zmluvy, t.j. 02.06.1981 bola splnená aj zákonná podmienka uvedená v § 104 ods. 1 vtedy platného Hospodárskeho zákonníka, a to podpísanie zmluvy dvomi oprávnenými osobami a pri uzatváraní predmetnej zmluvy boli splnené zákonné podmienky.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že zaviazal navrhovateľa uhradiť na účet právneho zástupcu odporcu v rade 1/ trovy konania odporcu v sume 333,36 eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý rozsudok prvostupňového súdu označil za nezákonný a uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O. s. p., keď účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym právnym zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Poukázal na to, že nenamietal, že pri podpise zmluvy nie je uvedená funkcia, keďže má úplný zvukový záznam z pojednávania, na ktorom takéto tvrdenie navrhovateľa zaznamenané nie je. Poukázal tiež na to, že odporcu 1/ zastupoval právny zástupca na základe plnomocenstva zo dňa 11.11.2013, podpísanom údajným predsedom ZO SZZ Ing. Milanom Vaškom a údajným podpredsedom ZO SZZ N. L.. Namietal neplatnosť plnej moci z dôvodu, že je v rozpore so stanovami SZZ, podľa ktorých za ZO SZZ konajú predseda a tajomník, prípadne písomne poverený člen výboru, pretože údajný podpredseda N. L. nedoložil k plnomocenstvu poverenie výboru. Navrhovateľ doložil svoje vyjadrenie aj výkladom stanov, v ktorých je to uvedené, na čo súd nereagoval a nedal to ani do zápisnice. Konal tak v rozpore s § 40 ods. 3 O. s. p.. Na základe príkazu súdu zo dňa 13.01.2014 dodal právny zástupca do spisu Stanovy SZZ, ako aj doplnok stanov, avšak súd sa k hodnovernosti dodaných stanov a doplnku nevyjadril. Navrhovateľ namietal, že Ing. Milan Vaško nie je predsedom ZO SZZ a N. L. nie je podpredsedom ZO SZZ, pretože nepredložili svoje zvolenie žiadnym dokladom. K tomuto súd nezaujal stanovisko. Uviedol tiež, že podľa zápisnice z 02.11.2013 boli Ing. Milan Vaško a N. L. posledným výborom poverení konať za ZO SZZ, pričom podľa stanov volí výbor členská schôdza od roku 2002 sa riadna schôdza členov nekonala, a teda nemohol byť zvolený posledný výbor a Ing. Milanovi Vaškovi sa už dávno skončilo 5-ročné funkčné obdobie. Podľa odvolateľa súd nedovolil Ing. Vaškovi a ani N. L. odpovedať na otázku, kedy bol a ako zvolený posledný výbor ZO SZZ. Slovenský zväz záhradkárov v liste zo dňa 14.02.2014 uviedol, že štatutárnymi zástupcami ZO SZZ sú iba predseda Ing. Milan Vaško a tajomník Stanislav Minársky. N. L. tam nie je uvedený, preto poverenie zo dňa 02.11.2013 je neplatné. K uvedeným dôkazom sa okresný súd nevyjadril a uprel tak navrhovateľovi právo na spravodlivý súd. Podľa odvolateľa Ing. Milan Vaško a N. L. nie sú oprávnení konať za ZO SZZ, a teda aj právny zástupca konal neoprávnené, bez riadneho plnomocenstva a ich tvrdenia sú preto bezpredmetné. Súd nevykonal legitímáciu právnickej osoby odporcu v rade 1/ a ani sa k tomu nevyjadril. Súd si nezabezpečil Stanovy SZZ platné v roku podpísania zmluvy a teda nie je jasné, kto a ako bol oprávnený konať za ZO SZZ. Ďalej poukázal na to, že plnomocenstvo zo dňa 25.05.1981 bolo dané odporcom 1/ do spisu iba ako kópia overenej kópie, zhotovená po roku 1994. Ing. Vaško vypovedal, že prevzal od Ing. M. M. jedno plnomocenstvo, ktoré predložil pri podpise zmluvy druhej strane. Ako vznikla overená kópia, povedať nevedel s tým, že to vie N. L., ktorý to však 09.06.2014 nevedel. Po ukončení dokazovania súd zrušil vyhlásenie rozsudku a nariadil nové pojednávanie, keď vypočul svedka Ing. M. M., ktorého výsluch nebol ani navrhovaný. Tento svedok vypovedal, že boli vyhotovené dve plné moci, pričom jedno prevzal Ing. Vaško a druhú dal Ing. M. do spisu záhradkárov. V overenej kópii druhého plnomocenstva splnomocnil Ing. M. M. ako súkromná osoba Ing. Milana Vaška k podpisu spornej zmluvy za ZO SZZ, pričom tam nie je uvedené, že ho splnomocňuje k podpisu za neho. Keďže súd nemá stanovy platné v čase podpisu zmluvy, odvolateľ sa nevie vyjadriť, či predseda Ing. Milan Vaško môže konať za ZO SZZ len na základe plnomocenstva od súkromnej osoby. V spornej zmluve ani nie je uvedené, že Ing. Milan Vaško konal na základe plnomocenstva. Podľa odvolateľa prvostupňový súd nemá žiadny dôkaz o obsahu prvého plnomocenstva tiež že prvé plnomocenstvo bolo pripojené k zmluve. Navrhovateľ nemohol vyvrátiť, že prvé plnomocenstvo bolo priložené k zmluve, pretože takýto negatívny úkon sa nedá dokázať. V takomto prípade sa presúva dôkazné bremeno na stranu odporcu v rade 1/, ktorý má dokázať, že prvé plnomocenstvo bolo priložené k zmluve. Dôvodil tiež, že akékoľvek neskoršie vyjadrenia k zmluve iných organizácií sú bezpredmetné, nakoľko tieto organizácie sa len vyjadrili, či s prevodom práva užívania súhlasia, alebo nie. Nevyplývalo z nich, že zmluvu akceptujú, ako to uviedol okresný súd. Prvostupňový súd nemá stanovy platné v čase podpisu zmluvy a ani mu nie je známy obsah údajného plnomocenstva, preto tvrdenie súdu, že úkon Ing. M. posudzoval v celom komplexe platných predpisov, je nepreskúmateľné. Záver súdu o tom, že bola splnená zákonná podmienka, a to podpísanie zmluvy dvoma oprávnenými osobami je nepreskúmateľný. Namietal tiež, že predložil súdu dôkaz, a to rozsudok KS Nitra sp. zn. 7Co/140/2006, v ktorom je rovnaká zmluva uzatvorená medzi JRD a ZO SZZ vyhlásená za neplatnú z dôvodu, že za JRD podpísal túto zmluvu iba predseda, pretože rovnako ako pri ZO SZZ, aj za JRD sú potrebné dva podpisy, sudca sa s citovaným rozhodnutím nijako nezaoberal.

K podanému sa vyjadril právny zástupca odporcu v rade 1/ tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Poukázal na to, že s tvrdením navrhovateľa, že záhradkárska osada bola zriadená na základe zmluvy o dočasnom užívaní pozemku, keďže táto vznikla na základne právnych predpisov platných v roku

1981, a to ustanovujúcou schôdzou členov zo dňa 31.03.1981. Zmluva je platne uzavretá. Vo vyjadrení tiež namietal, že postup navrhovateľa, ktorý začal v konaní o usporiadanie vlastníctva k pozemkoch v záhradkárskej osade vedenom na pozemkovom, teraz na okresnom úrade, tvrdiť, že nebola platne zriadená ZO, preto by mal súdu ozrejniť, čo chce podaným návrhom docieliť. ZO SZZ je od roku 1981 oprávneným držiteľom pozemkov, ktoré prenajala svojim členom do podnájmu a tento záver už navrhovateľ nemôže zmeniť.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p. a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolacích dôvodov odvolateľa a dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu trpí vadou konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto skúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom súd na tieto vady neprihliadne.

Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že okresný súd rozhodol v danej veci o zamietnutí návrhu navrhovateľa v konaní o určenie neplatnosti zmluvy bez toho, aby skúmal naliehavý právny záujem ako základnú procesnú podmienku určovacej žaloby. Preto jeho záver, že splnomocnenie pre predsedu vtedy Záhradkárskej osady Háj I. na podpísanie zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov Štátnymi majetkami, n. p. Martin a záhradkármi udelil podpredseda Ing. M. M. a nie tajomníčka Y. L., nespôsobuje neplatnosť zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov zo dňa 02.06.1981 v nadväznosti na § 104 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka, je predčasný.

V tejto súvislosti poukazuje krajský súd na skutočnosť, že z odôvodnenia daného rozhodnutia nie je zrejmé, či a ako (ne)aplikoval ustanovenie § 80 písm. c) O. s. p., podľa ktorého návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom právny záujem, na daný skutkový stav. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu aplikácia tohto ustanovenia nevplyva, hoci právny záujem je základnou podmienkou procesnej prípustnosti pri tomto type určovacej žaloby s tým, že musí ísť o právny záujem, ktorý je naliehavý. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že aj podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 31/2011 zo dňa 6. decembra 2012 pri skúmaní naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaný žalobný návrh je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva navrhovateľa, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné súdne konanie, resp. konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo navrhovateľa ohrozené, alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porov. rozhodnutie R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v časopise Zo súdnej praxe č. 40/1996). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci, vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je. Na druhej strane vysvetliť, že práve podaný žalobný návrh je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši, teda odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania, alebo vytvára pevný základ pre jeho

usporiadanie. Pokiaľ teda navrhovateľ tvrdil v žalobnom návrhu, že je účastníkom konania, na strane odporcov vo veci vyporiadania vlastníctva pozemkov ZO SZZ č. 22-44 Fatra Vrútky a že Pozemkový úrad Martin rozhodol o tom, aby napadol neplatnosť zmluvy o dočasnom užívaní v konaní na súde, bolo povinnosťou prvostupňového súdu sa touto otázkou zaoberať.

Ústavný súd SR vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, tzn. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu a že takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok odvolacieho súdu (uznesenie z 03.07.2003, sp. zn. IV. ÚS 115/03). Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny stav (uznesenie z 23.06.2004, sp. zn. III. ÚS 209/04).

Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Sudca sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania, okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, tak takáto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného opravného prostriedku.

Pokiaľ sa okresný súd nezaoberal touto základnou procesnou podmienkou prípustnosti žaloby podľa § 80 písm. c) O. s. p. a ani neuviedol právne závery, ktoré ho viedli k nezaoberaniu sa otázkou procesnej prípustnosti žalobného návrhu, je rozhodnutie prvostupňového súdu predčasné, ako aj jeho závery ohľadne posúdenia (ne)platnosti zmluvy o dočasnom užívaní pozemku.

Krajský súd za tohto stavu akcentuje, že v danom prípade absenciu dostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nemôže preklenúť krajský súd doplnením odôvodnenia napadnutého rozsudku v rámci konania o odvolaní navrhovateľa.

Pri konštatovanom zistení nedostatočného odôvodnenia vyvedených záverov k (ne)aplikovaným ustanoveniam, potom odvolací súd konštatoval i nesúlad danej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu v rámci § 167 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 157 ods. 2 O. s. p., čo naplnilo dôvod zrušenia rozsudku okresného súdu v rámci § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., t. j. z dôvodu odňatia možnosti navrhovateľa konať pred súdom. Na túto zistenú vadu prvostupňového konania musí odvolací súd prihliadnuť, a to i ex offa, súčasne z vyššie uvedených dôvodov došlo i k naplneniu ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. pre zrušenie napadnutého rozsudku okresného súdu a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. pre vrátenie veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní sa okresný súd bude dôsledne zaoberať aplikáciou použitých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, Občianskeho zákonníka tak, aby bolo dostatočne zrejmé, akú a ako právnu normu aplikoval na prejednávany prípad. Primárne sa bude zaoberať základnou procesnou podmienkou prípustnosti žalobného návrhu podľa § 80 písm. c) O. s. p., ako aj odvolacou námietkou odvolateľa, týkajúcou sa platnosti udeleného plnomocenstva odporcu v rade 1/ pre právneho zástupcu. Následne vyhodnotí všetky dôkazy a zdôvodní, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých záverov vychádzal a ako ich skutkovo a právne vyhodnotil. Závery, ktoré prijal, primerane vysvetlí tak, aby z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplývala jednostrannosť, a ani taká aplikácia príslušných

ustanovení všeobecne závazných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Zároveň okresný súd rozhodne o trovách prvostupňového a odvolacieho konania vo vzťahu k všetkým účastníkom konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.